

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priloga Marjin listi i Kalendar Srca Jezusovoga. Cena: doma na sküpní naslov, 25 D., na posameznoga 30 D., 25 D. do 31. marca ne plaća cela naročina, je cena Novin na sküpní naslov 30 D., na posameznoga 35 D. Amerikanci plaćajo za novine štiri dolare s M. listom i kalendarom vred. Naroćajo i plaćajo se na upravníštvi v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popústa za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipét recsi 5 Dia, više od vsake reći 5 Dia. Med tekstem cm² 1.50 D., v Poslanom 2.50 D. Takso za oglase plaća uprava i da za vse og-lase od 5% do 50% popústa.

Rokopial se ne vraćaje.

Ime najlúbeznivejše.

Najvećkrat je prva reć, šte-ro izgovori málo dète, mama ali mati. S tov rećjov pove dète vse svoje občútke. Či se dobro počúti i je veséio, pogosto imenúje materino imé i gda se stisne v materino naroćje, v svojoj najvećjoj sreći, spregovori samo reć mama. Pa túdi v nevoli i bolećini pomeni deteti reć mama pomoć i rešenje v vsem trpljenji. Dete izpove s tem imenom vso svojo sreću pa túdi v nevoli i bolećini išće v tom imeni rešitev. Pa ne samo málo dète iz-raža s tem imenom svoje naj-nežnejše občútke, nego túdi odrasli lúdie izgovorijo to imé pogostokrát iz vse globoćine svoje dúše. Znamo, da se je med boj-nov dostakrat zgodilo, da so odraščeni moški i dećki méra-joći v krvi, s svojimi zadnjimi moćmi i s slabim glasom zvali svojo mater. V smrtnom támi so ešće vúpali v tom imení na rešitev, ali bi njim pa bila smrt vnogó ležejša, či bi vidli svojo mater poleg sebe.

Mati.

Velićino kakše velke zidine ali visikoga tórma, dostakrat ko-maj te le lahko bole sprevidimo, či se nekoliko oddalimo od njega. Na té naćin túdi dostakrat spoz-namo vso velićino, dobroto i lúbežen svoje matere. Pripove-davao je dećko, sedemnajst let star, šteri je v tom časi obprvim

odišao od svoje matere, da je na samom bridko jokao za svo-jov meterjov. Nej je bio daleć vkrej od njé. Za tri tjedne je prišla ona sama za njim. Preho-dila je pét vór dugo, prašnato cesto, da vidi svojege sina. I gda ga je zaglédnola, so se obema zasvetile skuze v oćaj. Obema je bilo v dúši, kak da se že strašno dugo nebi vidla.

Zdaj je komaj začúto sin vso dobroto, i vso zaslombo svo-je matere, gda je odišao nekoliko od njé. Prle je bio preblúzi njé, tak da je vse sreće v velićini njenoj nej mogao prećeniti.

I dosta je túdi sinov i ćeri, šteri komaj te prepoznajo ka njim je bila njúva mati, gda se je ona že preselila s toga sveta. Kak prazna grata hiža, gda nega več matere v njoj!

Eden sin je meo betežno mater i jo je pogostokrát prišao domo gledat. Gda je stopov i hi-žo, je najprle pogledno na fisto posteo, gde je mati ležala. Ed-nok pa, gda je pálig prišao domo, je najšao prazno postelo i prazno hižo. Skoron bi na sredi hiže v gúbe spadno. Tak smrtno prazne je ešće nigdar nej vido domaće hiže kak te, gda je nej bilo matere v njoj. Mati je nej mrla, nego prenesli so jo samo v drugó hižo. I zdaj je sin ob-prvim občúto v svojoj dúši tisto strašno prasnoćo, štera nastane gda matere nede več.

Ja, mati je samo edna i dostakrat jo zpoznamo komaj te, gda je že nemamo več pri sebi.

Njéna lúbežen.

Kelkokrat vidimo podobo ali sliko matere z malim detetom v naroćaj. Umetniki so spoznali, da je to prizor, s šterim zadenejo vse materinske lastnosti. Zato so se že od vsej časov trúдили, da to sliko kak najbolje spopunijo i zadenejo v njoj bistveno lastnost materinsko, njéno lúbežen. Ženska z detetom v naroćaj, štero se stiska k njoj i se je oprijemle, nam predstavlja nikš; sveti prizor. Vsi smo deca svoji mater i mati je ćuvarica té decé, mati je ću-varica ćloveštva.

Znana je tista zgodba, gda so v ednom mestu vdrlé divje zverine iz zverinjaka i se zagna-le po varaški ulicaj. Vse je zbe-žalo pred njimi v hiže, samo ed-no málo dète je ostalo pri svojoj zmejni na sredi ceste. Dva tigra sta se zagnala proti tomí deteti i mati je v tom megnjenji zaglé-dala v smrtnoj nevarnosti svoje dete. Ne, da bi si kaj naprej premišlavalá, skoćila je na cesto med zverine i zgrabila svoje de-te. Oba tigra sta obstanola, z rećećimi gobci glédala to nena-navadno mešanje med njiva i prle kak sta se popunoma zdra-mila, je mati zbežala s svojim detetom nazaj v hižo.

Materina lúbežen ne pozna trúdiv ne težav, materina lúbe-žen premaga vse. Materina lúbe-žen dela ćúde. V najsiromaškej-

šoj hiži pripravla den na den skoro z ničesa hrano za blago-sloveno družino, ona dela, gda drugi ešće spijo, ona dela, gda drugi že odidejo spat.

Materina lúbežen ne poz-na mej.

Mati goji svet.

Na dén, gda svetimo spo-min vsej mater, svetimo túdi god najvećke Matere, štera je vzgoji-la Sina, ki je s svojoj smrtjov prikapćo celi svet na sebe.

Velki možjé pravijo, da bo svet i življenje na njem takše, kakše bodo matere. Či se bodo matere zavedale svojega materin-skoga pozvanja, potegnemo svet za seov. Velka je moć matere i dobra mati ma v sebi silo, s šterov prikapći na svoje prsi túdi najbolje oddaljenoga sina.

Pomen matere i njéna čast je velka, njéna moć je sílna pa túdi odgovornost je teška. Potrebná je mati nri svojem zvišenom posli pomoći z nebés, potrebna je pa túdi pódpora nas vsej, nje-ni sinov i hćeri. Zavedati se mó-ramo njénoga pozvanja i njéne odgovornosti, poznati moramo njéno lúbežen poštřivovalnost i nesebićnost i njoj biti vsigda v pódporo i pomoć.

Záto je dobro, da si konći ednok na leto postavimo pred svojo dúšo vsi, tak matere, kak mi njúvi sinovje i hćeri pravi pomen dobre kršćanske matere. I kak smo mi katolíćani srećni, da mamó túdi v nebesaj vsi tak

Pomoć.

Država je poslala za našo kraji-no 8 vagone kukorce v pomoć tistim siromaškim obćinama, v šteri ništerne družine že glad trpijo. Istina je, da pride ništerim siromaškim družinama v tom časi jako prav, či dobijo kakš-i sto kil kukorce ar so rešeni s tem za nekoliko časa stradanja. Pevamo pa, da je ta pomoć za našo krajino i v toj obliki nikak nej zadostna. Država je izplaćala letos 150 miljonov za tiste kraje, gde je bila letina jako slaba i gde je že nastopo glad. Najveć se je pomagalo na té naćin, da je država sama nakúpila zrnje, po većini kukor-co i razdelila med tiste, gde je že začao nastátí glad.

Gda je bio minister za socijalno politiko ešće naš dr. Gosar, je izjavo, da se bo pomoć tak delila, da država preskrbi tistim lúdem šteri so v ne-voli, delo. Samo tistim, šteri so za delo neaposobni da pomoć v zrnji. Po takšem bi mela hasek država i lúdsto. Takša pomoć bi túdi našoj krajini naj-bole prav prišla.

Mi mámo jako dosta potrebćin štere bi se s takšov državov pomoć-

jev lahko v réd spravile. Tak nam trbei graditi več novi cest, ar so niš-terne stare ceste z novov našov dr-žavnov mejov gratale brez pomena, na drugoj strani pa različni kraji pri-nas nemajo med seov nikš zvez. So-bota naprliko nema nikš pravi zvez proti Méri. Potrebna sta na Méri ešće dva mostá pri Bistvici i pri Pe-tanci. Na Gorićkom je već krajov štere trbei med seov s cestami zvezati. Po-trebni so na cestaj novi mostovje. Popraviti se mora železnica. Potrebne so nove hiže za žandarmerijske pos-taje, za šole, v Soboti za vs; urade, za sodnićjo, za gimnazijo i tak naprej. Potrebna bi pa bila túdi pódpora za povzdigo našega polodolstva, za po-końćavanje miši itd. To naj bi dala država kem príe, i lúdstvo bi dobilo potreben služ i stem túdi pódporo i pomoć, hasek bi pa mela od toga tak država kak lúdstvo.

Zdaj pa razdavle država žmetne milijone peaz i od toga nikš hasek-ov ne dobi nazaj lúdstvi je pa túdi samo za málo časa pomagano. Želi-mo, naj bi se pomoć lúdstvi tak dala, kak je to naš minister dr. Gosar šteo napraviti.

Razkoraćili bi se radi.

Dva siromaćeka, šteriva mi do-bro poznamo, eden tam na gorićkom drugi pa na leodavskom kráji, pišeta od časa do časa kaj v demokratskom »Jutri« ali »Domovini« od naše kraji-ne. Navadno začneta ali pa konćata svoje maloverdno pisanje: »Mi Prek-murci smo že siti Kleklnovi, »Novin« mi šćemo ćteti, »Domovino«, štera je poštena i piše resnico.« Pri tom pa začnejo bobnarjiti kelko novi demo-kratski organizacij se je že ustanovilo v našoj krajini i kok vsi lúdie s vsov sapov bežijo pod njúvo demokratsko marelo. Samo oni nam prej prineséjo sreću pa nebesa na zemlo, drugi ničé.

Tistima siromaćekoma povemo, da se lahko jezerokrát podpišeta z imenom »Prekmurc« mi bomo záto znali, da sta njeva nej iz naše krajine. Naš pošteni ćlovek se podpiše s svo-jim poštenim imenom sam sebi pa nig-dar nede pravo »Prekmurc« ar zná da je to ime za naš kraj i za naše lúdstvo menje vrednq i je ničé nej rad či njemi što pravi »Prekmurc.«

Tisto pa, ka pišéjo tej siromaćeki od velkoga širjenja demokratov po našoj krajini, to lahko pišéjo sebi pa

svojim raztrgenim boćkorom domá. V kratkom časi se nam je ngodilo, da smo povzedavali či so se resna vse-šerom tam ustanovile demokratske or-ganizacije, kak so oni v svoji ne jako poštvani novinej pisali, pa sme v ćesti mestaj najšli da je ničé v tistoj vési nej znao, da bi se vršilo tam kakše demokratsko zborúvanje. V svojoj dić-nej »Domovini« so pa pisali, da je cela véš vkúp letela, gda se je njúva turba tam pokazala.

Zavolo obećanja, da nam oni kaj správiyo, pa naj samo lepo vústa stis-njena držijo. Niti edne demokratske novine so do zdaj niti edne litera nej napisale proti tomí, da se v našoj kra-jini šume vnićavlejo Mi znamo samo to, da je te, gda je bio minister za šume i rude demokrat Žerjav, dobo dopúšćenje za sekanje najvećkega fa-lata šum v našoj krajini Janeković. Obećati je morao samo, da dá i mil-jon dinarov za tiskovni sklád »Jutra« iz štere šume se tiska túdi »Domovi-na«. Za takše demokratske dobrote se pa mi jako lepo zahvalimo.

Na takše naše reći pa ne vejo nigdar nikaj odgovoriti nego so primé-ri i tibo kak kúp za plotom.

dobro i mogočno Mater, k šteroj se vsigdar i ob vsakoj priliki obračamo. I na té materinski den se ešče prav posebno obrnemo vsi k Njoj, k podobi najbogše i najpopunejše matere.

NEDELA.

(V postí pėta, tíha). V tisti časaj pravo je Jezus vnožini Židovskoj: „Što zmed vas me more pokarati zavolo greha? Či vam pa istino govorim, zakaj mi ne verjete? Što je iz Bogá božo reč poslušá. Zavole toga vi ne poslúšate, ar ste nej iz Boga.“ Odgovorili so záto Židovje i pravili njemi: „Ali ne govorimo dobro, da si Samaritan i da máš vraga?“ Jezus je odgovoro: „Jaz nemam vraga nego častim svojega Očo, vi mi pa čast jemlete. Nego jaz ne iščem svoje časti; jete, ki jo išče i sodi. Zaistino povem vam, či što spuni reč mojo, nede vido smrti na veke.“ Pravili so teda Židovje: „Zdaj smo spoznali, da máš vraga. Abraham je mro i proroki, i ti praviš: Či što spuni reč mojo, nede vido smrti na veke. Ali si mogoče ti veká kak naš oča Abraham, šteri je mro? I proroki se mrlí. Za koga činíš sam sebe?“ Jezus je odgovoro: „Či jaz dičim samoga sebe je dika moja nikaj. Moj oča je, šteri me diči šteromi pravite vi, da je vaš Bog. Pa ga ne poznate; jaz ga poznam. I či bi pravo, da ga ne poznam, lažnivec bi bio kak vi. Ali poznam ga i reč njegovo sdržavam. Abraham, vaš oča se je veselilo, da bi vido den moj. Vido ga je i sradžvao se je.“ Židovje so njemi pravili teda: „Petdeset let ešče nomaš i si vido Abrahama?“ Jezus njim je pravo: „Zaistino, zaistino povem vam, prve kak je bio Abraham jaz sam. Popadnoli so zato kamenje, da bi iščali v njega. Jezus se je pa skrijó i je šo iz cėrkvi.“

Navuk: Pot istine vodi prek toče egrisavanja i laži.

Naša gimnazija v belgradskoj skupščini.

V Belgradi se vrši te dai boj okoli finančnoga zakona. Na redi so amendamenti vsej ministrave to so različne spremembe pri proračunaj posamezni ministrave. Mi smo s posebnov bojaznostjov čakali proračun prosvetnoga ministra ar želimo, da postazna naša gimnazija popuna, osemrazredna i državna. Malo prle, kak je prišao na red finančni zakon so bile iz naše krajine poslane ešče tđdi posebne prošnje prosvetnami ministri, našemi notranjemi ministri dr. Korošci, i vsem slovenskim državnim i našim oblastnim poslancom, naj se vsi zavse-

mejo za to, da dobi že ednok naša krajina popuno osemrazredno gimnasijo. I kak se vidi, nas naš boj leka j pripela do smage. Preminoči tork je prosvetni minister g. Milan Grol izjavó v parlamentu, da má gimnazija v M. Soboti poseben nacionalen položaj i da jo bo zavolo toga njénoga položaja tđdi upoštevalo. Z drugimi rečmi se to pravi, da naša gimnazija ne samo, do nede med tistimi, štere se ukinejo, nego se spopuni v popunu osemrazredni državni zavod. S tem bo tđdi zadoščeno našim zahtevam, želim i pravičnim potrebščinam.

Murska Sobotá.

— Lokalni šolski odbor za gimnazijo v M. Soboti je poslao preminoči tjeđen prošno v obliki spomenice na ministra za prosveto g. Milana Grola, v šteroj prasi v imeni sobočke i vsej drugi naši občini, da se naša gimnazija uvrti med popune, osemrazredne državne gimnazije. Poleg spomenice so bile priložene resolucije 163 občin iz celo naše krajine. Prepis te prošnje s posebnim pismom je poslani tđdi našemi ministri dr. Korošci, i vsem slovenskim poslancom.

— Duhovne vaje je melo naše gimnazijsko dijaštvo preminočo soboto, nedelo i so je zaključili na svėtek sv. Jožefa. Za té den, da bi slovesno zaključili duhovne vaje i obenem, da bi primerno svetili Jožefovo, štero je, tđdi slovenski narodni svėtek, se je dijaški pevski zbor že duže dobro pripravlao, ali po nikóji nepriliki so nej meli ključa za meh pri orgolaj. Tak so pri mehi zospievali samo edno pesem, vse drugo je pa moralo izostati.

— Martinišče. Jožefovo so svetili gojenci zavoda s malov akademijov ob pol petoj vđri zadvečara. Akademija je bila pripravljena v počaščenje sv. Jožefa, zednim so pa gojenci obsluževali

tđdi god svojega ravnatela g. Radeha Jožefa. S primeralmi deklamacijami, tamburaškim i pevskim zborom i ednov igrov so gojenci program proslave lepo spunili i posamezne točke jako dobro podali.

— Vodja obrtno nadaljevalne šole g. Vekoslav Španger je premeščeni iz naše Sobote v Krčevino — Sajtersberg pri Maribori.

Slovenska Krajina

— Gančani. Demokratsko Jutro piše, da se je pri nas ustanovila demokratska organizacija, da je njen predsednik Jožef Maučec da ma že 32 članov i da bo to edna zmed najbolj bogši demokratski organizacij v našoj krajini. Te stojijo na jako slabi nogaj. Tū so se jūtovi demokratije pa malo potolažili s novov organizajov na papéri. Pri nas v Gančani je namreč ne bilo nikšega demokratskoga sestanka i se je nej ustanovila nikša demokratska organizacija. Istina je, da je prišlo 5. februara v Beltinci v gostilni Cigúth par ljudi vkúp, med šterimi je bio tužni voditeo demokratske garde g. Joško Maučec, nego, da bi se pri nas šteri pošteni domači ljudje oprijemali te najbolje zavozene stranke, od toga nega niti guča.

Pristaš S. L. S. v Gančani.

— Vučagomila. K nam je premeščeni vučiteo g. Hari Dionis, ki je bio do zdaj v Dobrovniki.

— Tešanovci. Od nas odide naš g. nadučitel Štefan Poredoš i se preseli v Pertočo, gde bo stalni šolski upravitel. Gospod nadučitel je bio med našimi domačimi ljudmi jako priljubljeni i nam bo vsem teško, gda ga več nede med nami. Na novom mestu njemi pa želemo obilno sreče.

— Ljutomer. Naša mestna goda priredi na vřemski posedek ob 8. vđri zadvečara javno tombelo na glavnem trgi. Glavni dobitki bodo voz drv, bicikli, lasev vina, vreče mele i vaoqe drúgi; vsaj dobitkov je 400. Karta košta 2 Din. Drúštvo nastopa pri vsej cėrkveni i narodni prireditvaj i tđdi v našoj krajini je že nastopilo. Čisti dobiček je namenjen za kúpanje novi instrumentov.

— Gornji Petrovci. V Graci je nenadoma mro g. Bagari, trgovec i posestnik v našoj občini. Pokojni je bio jako naobraženi i pri vsej poštvani, vodo je tđdi pogodbeno pošto v našoj vėsi.

— Samo malo časa probajte rabiti za svoje telo pravi Fellerov Elsafluíd, pa spoznate, ka je do zdaj faillo v Vašoj hiši. Za glavo, za ledovje, za roke i noge, za oči, za zobe, mišice i živce, za celo človeče telo so hasnovita mazanje i ribanje z Fellerovim Elsafluídom že od davni časov, i opravičvaje njegovo dobro ime kak zanesljivo domače vrastvo i kozmetikum šteri nam lehša bolečine. Tđdi za nótiranje porabo je jako blagovoren. V apotekaj i primernih trgovinah stajó eden pokusni glazek 6 Din; eden dvojni glazek 9 Din; po pošti najmenje 9 pokusni ali 6 dvojni žali 2 specijelni kanti za 62 Din, pri apotekari Eugen V. Feller v Stubici Donjoj Centrala 146 Hrvatska.

— Püconci. Naša pošta hvale Bogi lepo napreduje. Zdaj smo dobili novo telefonsko govorilnico, štera je bila izročena javnomi promet 15. marca. Prvi naročnik našoj centrale je pucoaska opekarna iz Žaga.

Materina lübezen.

Sredi lepe pokrajine, sredi valučoči žitni njiv je ležala mala ves, sredi vesi je stala lesena hižica. Mračlío se je že. Tam daleč na zahodi so se zdigavali temni oblaki, od šterij nej bilo vüpati kaj dobroga. Srce ništernoga kmeta se je krčilo, gda je vido, da se bliža vihér. S strahom je čakao na čas, gda se bo začlo grom, ki prinesé točo, i vniči ves njegov trüd celoga leta.

Mrak je legao tđdi v hižico, gde sta sedela mati Kata i mali Francek. Mala hižica je bila to, pa prijazna. Na stenaj je viselo nekoliko stari kejpov. Lesene prosnice so bile čarne, zakajeme. V koti je visilo malo razpetéje, kama je pokleknola mati ob takši večeraj. V sencí je bio njeni obraz, samo te gda je spadnola bridka skuza z materini očí, samo te se je zasvetilo.

Nekam čüdnó je živelá Kata od tistoga časa, gda njoj je mro mož. Den za dnėvom je senjala v maloj hižici i se spominjala oni časov, gda njoj je sijalo sunce najlepše sreče. Kapa zdaj?

Bridka skrb jo je prevzela kak bo klačila pot življenja sama z malim sinekom. Nikšje podpore je nej mela, ma štero bi se v svojoj samoči lahko naslonila. Sama je ostala z malim de-

tetom. Nego vse svoje vüpanje i vso svojo lübezen je položila ravno v to dete. Tak se njoj je vido, ka či bi nej bilo maloga Franceka, da bi splo nej mogla živetí. Vso svojo tolažbo i vso podporo je vidla v malom, slabom sineki.

Zaistino težko njoj je bilou pri srci v tisti prvi dnevaj po (prevelkoj zgübi, nego ozdravila jo je lübezen do sina, maloga Franceka, ki je bio od tistimao ediso njéno vüpanje. Z vsov lübeznostjov materinoga srca se ga je oklenola. Vse svoje moči je posvetila tomi, da vzgoji svojega sina tak, da bo njegovo življenje eden sam sunčeni dén, da nigdar ne okusi trpljenja. Novi plamen lübezni njoj je zaplapolao v srci do deteta. Srce se njoj je začnólo odtajati. Kak na sprotoletje prve rožice prederéjo ešče neraztopljeni sneg, tak se v njenom srci zrasle nove cvetke vüpanja.

Mali Francek je bio pun življenja, pun zlate mladosti, pun dečinskih nespunilvi sanj. Nej je ešče znao, kak jako ga lübi mati, ki je skrbela vsigdar samo zato, da bi kembje zménčala trpljenje malomi Franceki. Pri pogledi na njega so se materine očí razjasnile i žalost je minola z njenoga obraza.

Kesno v noč je že bilo. Vse je že počivalo, samo lajanje psov se je ešče čülo. Mati pa Francek sta sado-

la v maloj kučici. Mati je préla, sinček pa je sedó poleg njé pa jo spilčavao od vsega mogočega. Mati njemi nej štele kratiti veselja, ve je znala, da je samo v senaj, same v detečem hrepenenju prava sreča doma, zato njemi je pa pripovidavala od daléšnji lepi krájov, od samotni gradov, od zakunjeni kralic, pa ešče dosta drugoga. V obraz so njoj sijale njegove deteče nedužne očí, tak čiste, tak mirne, pune hrepenenja po daléšnji lepi krajaj, i po vsem drugom od koga njemi je mati pripovidavala. V obraz so se njoj smejale njegove lübezni pune vüstnice, ki so šepetajóč ponavljale materine reči. Ob sladkom glasi matere je Francek zaspaó i zasenjao sladke senje. Nežno ga je primila mati i ga položila v posteo, prekrížila i ešče ednok popravila odevko.

Dugo je sedela pri njegovoj posteli, s sklenjenimi rokami. Srce se njoj je razveselilo i lica so njoj začarala v takši vđraj. Počasi pa šepetajóč je gučala: „Zrasla si rožica, ti moje vüpanje. Skrbno mo te zalivala s sladkimi rečmi, z lepimi navuki i z maternov lübeznostjov, da boš mirno stao v časaj vihėrov, meni i drugim v veselje.“ Ležaj njoj je bilo pri srci, gda je té reči, štere so njoj ležale,

globoko v srci povedala. Novi plamen lübezni je zaplapolao v njenom srci.

Nato je zaklenola dveri, vgasnola posvet i légla k počinki. Nego spaj je nej mogla, očí so njoj bile na pou odprte. Poslušala je, gda se mali Francek gene i razodene, da stáne pa njemi popravi odivalo. Nazadnje je tđdi ona zaspaóla i zasenjajala sladke senje.

Tak sta živelá mati pa Francek nekoliko let v miri i zadovolstvi, dokeč se je v Franceki nej zbudila žela po včenjej. Žmetno sta se ločila. Francek je vido kak žmetno ga püsti mati samoga v zburkani svet, pa njegovo srce je nej mirúvalo, dokeč se je njegova žela nej spunila.

Či tđdi zna mati, da je bogše za njéno dete či ide v šole, itak bi ga ráj mela vsigdar pri sebi. Naj ráj bi bila, či bi ostalo dete vsigdar málo, štero bi ona čuvala s svojim lastivnim telom i z vsov skrbjov i lübeznostjov svoje dšje.

Nego Francek se je ločo od njé, odišao je v šole, njéno lübeče srce je pa ostalo pri njem. I najvėkša radost prevzeme njéno dšjo vsigdar, gda pride vkúp s svojim sinom, da ga vidi i se z njim pogučí.

Materina lübesen ne pozna duge poti, ne čüti trpljenja za svojim detetom, materina lübesen je neskončna.

DOLINEC.

— **Naročnino za Novine prosimo, da plačate do zadnjega marca. Od aprila naprej je naročnina 30 Din mesto 25 za tiste, štiri do zadnjega marca ne plačajo.**

— **Ljutomer.** Prosvetno društvo ponovi ešče ednok igro „Pasjon“ v nedelo, 25. marca. Zadajo nedelo je bilo telko ljudi iz naše krajine, da je bila v dvorani največja stiska. Zgodilo se je pa to zato, ar je nej bilo naprej naznanjeno telko vstopnic je pri nas razodani. Domačinov je bilo samo 15, v dvorani. Zato prosí društvo vse tiste, štiri so bili v stiski, da to odpustijo, ar krivda ne zadene društvo.

— **Vse občine iz naše krajine** so poslale resolucije, da se naša gimnazija uvrsti med popune osemrazredne državne zavode, samo občini Bakovci i Kukeč v sobočkom okraji sta toga ešče ne napravili, v leadvaskom okraji pa Filovci, Jožec, Kobilje i Dolnji Lakoš. Zakaj so té občine do zdaj ešče toga nej napravile, ne vemo, či so pa mogoče toga ne štete napraviti, te si naša krajina zapomni občinske odbore tej občin, štiri nam edini v celoj našoj krajini delajo sramoto. Občina Kukeč je lekar nej štela resolucije poslati i podpisati.

— **Naši oblastni poslanci** odidejo té dni v Maribor, ar se zasedanje mariborske oblastne skupščine začne 26. marca. Tudi oblastni odbori je poslal lokalni šolski odbor posebno prošnjo za podporo višjim razredom naše gimnazije. Prepis te prošnje je poslani tudi vsem našim oblastnim poslancom, da se v Mariboru prav posebno zavzamejo tudi sami za to.

— **Agrarna zadruga v Črensovci** naznanja vsem svojim članom, da má uradne dave samo vsakšči prvi četrtak v meseci i ne vsakšči četrtak. Prošimo tudi, naj bi ljudje malo bole čitli Novine, ar tistoga mi nemremo več popraviti, či što zamudi, ka je v Novinaj pravčasno bilo naznanjeno.

— **Opozarjamo vse živinorejce** posestnike govenske i konjske živine i svinj na dnešnji oglas „Govedomedika“, jugoslovenske razpošilalnice zdravil za govedo, konje i svinje iz lekarne pri sv. Antonu v Mariboru, Kopalniška ul. 11.

— **»Vendslovenščina«.** Včasí se nam tak vidi, kak da bi naš Dúševni list bio najmenje 50 let daleč vkráj od nas. Ravnotak tisti, štiri ga pišejo. Oni ešče izdak mislijo, da smo mi Slovenci v Slovenskoj krajini nikšče posebno pleme. Kak so nigda Vogri včili, da smo mi ne Slovenci, nego vendsko igovoreči Vogri, to tej gospodje okrog Dúševnoga lista ešče svéto držijo. Zato ešče dnes, 10 let po bojni sebe za nikšče „vendslovene“ držijo i pravilo, da njim je slovenski jezik čísta „nerazmeti“. Posebno reditel Dúševnoga lista to stalno trdi. Poleg toga pa mislijo, da se mora celí svet okoli toga njúvoga »vendslovenskoga« jezika obračati, či tudi toga jezika indri nega, kak v glavaj tisti gospodov, štiri so s svojim mišljenjom daleč pred bojnov ostali.

Mi vsi známo, da pri nas na sveti nikšče ne pravi „krsztni roditel“ nego kuma ali botra. Nego oni se trdo držijo toga, ar je to prava „vendslovenska“ reč po vognskom „kereszti apa“. Či pa dobijo za to popravek od

oblasti, te reditel zapiše, da v Sloveniji té »vendslovenski« jezik bole odúrjavajo kak vrag grešno dúšo. Ali pa, da bi najbogše bilo že ednok srbski jezik v šole vpelati. Ráj vse drugo, samo malo se nasloniti na pismeno slovenščino, samo to nej. Vognski pravopis je za njé „vendslovenski“ pravopis.

Ja stari smo že stari, pa preveč želujemo po stari časat. Nego ka de neki mladina njúva pravila?

Domača politika.

Parlament. Opozicija, štiro tvorita zdaj samo Radič i Pribičević s našimi tužnimi demokrati. Šče delo v parlamentu ovirati s tem, da stavla pred dnevnim redom zborovanja v skupščini, takzvané nujne predloge. Po skupščinski pravilaj se morajo takšni predlogi obravnavati včasí i vse drugo pride po tom komaj na réd. Zato má opozicija skoro vsakšči den pripravleni kakšči takšči predlog i celo vrsto govornikov, štiri naj za takšči predlog govorijo. S tem ščejo vlado zavirati, da bi ne mogla proračuna v pravom časi izglasovati. Nego delo pri vladi ide hitro naprej. Proračun je že ves pripravljen i ar opozicija pri proračuni nikaj ne dela, ne postavlja nikšči predlogov za spremembo ali zbugšanje proračuna, vladne stranke tu pa tam same kaj spremenijo i tak je že proračun vsej ministrstev sprejeti. Na redi je ešče samo finančni zakon.

Glavnjača, to je policijska ječa mesta Belgrada. V toj ječi pravijo, da so že od nigda razni kaštiganci, posebao takšči, štiri so se kaj progrešili proti državi, vnogo trpeli. Ta temnica je nej ravno velka, itak je pa vsigdar preveč napunjena z raznimi ljudmi štiri so se kaj progrešili. Posebno dosta ljudi je bilo vrženi v to temnico te, gda je bio minister Pribičević. Za to temnico i za nesrečnike, štiri so bili v njoj se je nišče nej brigao, niti sam Radič nej, gda je bio minister. Zdaj pa, da je gratao dr. Korošec notranji minister, i ma s tem tudi oblast nad policijov i njenimi ječami, so zagnali demokrati i radičovci viher v parlamentu i po svoji novinaj ka se vse godi v toj temnici. Nego dr. Korošec njim je zapro sapo. On je že pred tem pogledao té temnice, i je dosegnó, da se bodo za kaštiganca vekšči prostori zozidali, i da bodo tisti, štiri so se nad kaštiganci kaj progrešili ostro kaštigani.

Boben po državi. Radič i Pribičević sta mislila, da naednok poderéta vlado, či ta z različnimi glavnjačami i drugimi podobnimi nujnimi predlogi ružila v skupščini. Nego nej se njima je posrečilo. Radič je bio celo že dvakrat izključeni vsigdar po tri dni od zborovanj narodne skupščine to pa zato, ar gda guči, rabi tak grde reči, da z njimi žali Krala, ministre, Srbe i spoljnj-vse prek od koj začne gučati. Zdaj sta pa sklenila oba tužni-va voditela, da bota mela po celoj državi velke shode i tak vse ljudi pobereta v svoje turbe. Do zdaj sta mala velke shode v Zagrebi, Subotici i preminočo nedelo v Ljubljani. Radič guči kak je že njegova švoja od vsej delov sveta, samo od svego mirotvorne človečanske republike nikaj več ne guči.

Pribičević pa zdaj ravno tisto guči, za štire reči je pred leti, gda je bio on minister, naše ljudi zapirao. Zdaj guči, da sožv Srbiji menje dače pla-

čivali kak v naši krejaj, gda smo pa mi to pravili, te nas je pa dao zapreti. Zdaj pravi, da je potrebna autonomija, gda smo pa mi zahtevali autonomijo, te je kričao, da delamo proti državi. Zdaj pravi, da državni uradniki nesmijo zganjati politike, gda je pa bio on minister je vse uradnike odstavlao, štiri so nej skakali v njegovoj stranki.

Mi pa známo, zakaj se lje zdaj takša sprememba zgodila. Ravno pod vplivom »naše stranke« se je spelalo izdnečenje dače naša stranka dela za autonomijo za mer réd i poštenost v državi. Zato pa má naša stranka tudi čiduže več ljudi zaseov. Radičovcov i demokratov se pa vsičiduže bole ogiblejo. Zdaj si pa mislita oba modrijaša da či ta tak gučala kak dela dr. Korošec, de bežalo vse za njima.

Nego mi známo, da je od guča do dela posebno ešče pri demokrataj i radičovcaj, jako duga pot.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znan-
cem, ki so spremili nepozab-
nega mojega sina

LUDVIKA

na njegoví zadnji poti, daroval-
cem vencev kakor tudi pevske-
mu zboru obrtnikov iz Murske
Sobote za njegove genljiive ža-
lostinke moja prisrčna zahvala.

Martjanci, dne 20. III. 1928.

Verona vd. Nemeš.

NAZNANJAM

polskim delavcom da se je v 24 vó-
raj pogodilo pri meni prek sto de-
lavcov za marof Padunavlje. Tak zdaj
nemrem več nikoga sprejeti.

S spoštúvanjom ostanem

ALEKSANDER PALATIN
PEČAROVCI.

Vsa popravila pri vóraj zgo-
tovi dnbro i fal z garanci-
jov VACLAV PLACEK
v Murski Soboti, gostilna g.
Baca.

GOSPODARSTVO.

Valilne belice.

Znáo je, da je najprimernejši
čas za valanje belic, mesec marc i ap-
ril. V tema mesecoma bi morali vsem
kokvačam nasaditi. Kesnejši piščanci
že več ne zrastejo tak dobro. Važno
pitanje je pa, kakšce belice naj devlamo
pod kokvače. Iz naše krajine izvozimo
vsakšce leto vnogo belic piščanec i ko-
koši. To spravi našoj krajini vsakšce
leto lepe peneze. Ne pazimo pa zadosta
na dobro fajto naši kokoši. Tak je na-
priliko belo kokošče meso drakšce i
se bole izvažá v druge države kak ko-
košče meso s žutimi nogami, i žutov
kožov.

Kokoši z belim mesom so pri nas
takzvané štajerske pasme, štiro so že
pri nas močno razširjene i je dobila
naša krajina tudi nikelko dobri koto-
tov od države. Zdaj se pa lahko dobijo
tudi dobre belice te fajte i to iz oko-
lišov, štiri pridejo za našo krajino v
račun, Maribor, Razvanje pri Mariboru
i Središče ob Dravi. Natančne naslove

ješko vsakšči dobi pri najbližnjem srez-
kom živinorejskom referenti. Dobro bi
bilo, da bi v našoj krajini tudi v tom
pogledi kaj genoli i sčasoma bi pos-
kočila cena našoj domačoj perutnini

Svilogojstvo.

V prišestni številkaí naší Novia
bomo nadrobno pisali nikelko od svi-
logojstva. Te številke Novin naj bi si
vsi tisti shranili štiri se mislijo v to
delo podati, da bodo meli vsigdar pri
rokaj. Dnes zapišemo samo najvažnejše
pojansila.

Beličice sviloprejkce so drobne kak
makovo zrnce. Iz tej beličice se sležejo
v začetki maja meseca maličke gos-
nice pri toploti 22 stopinj Celzija. Te
gosnice jejo 32 dni malinovo listje.
V tom časi štirikrat sležejo svojo kožo
i za časa slačenja ne jejo i se ne gib-
lejo nego spijo.

Prostor za gosnice napravimo
navadno na policaj štiro se po en
meter šörke, duge pa tak, v kakškom
prostori se nahajajo. Te palice so le-
ko iz piskovinja ali slame i se zdev-
lejo edna nad drugov.

Za edno unčo belic, to je 25 gra-
mov je potrebno površine:

I.	5 dni	1 m ²
II.	9	2 m ²
III.	15	10 m ²
IV.	22	20 m ²
V.	32	60 m ²

Nato ostanajo gosnice 10 dni
brez jesti na policaj, da se zabubijo
i postanejo zrele. Bube se potom po-
súšijo i zadušijo v toplo pečú i odajo.

Zdrava domača krma.

Lenove tropine, so zmed vse
domače krme zavolo svoje redilne i
zdravilne vsebine največ vredne. Dobre
lenove tropine májo približno dva i pol-
krat telko belakovine kak oves i ku-
korica, dvakrat telko kak pšenični otrobi
i trikrat telko kak dobro seno. To je
jako fal krma i posebno dobra za teoce
i dojne krave.

Davlejo se na plevaj ali sečki
mladoj živini do pol kile, starejšoj pa
edno, do največ poudrúgo kilo na den.
Té majo v sej vnogo maščobe i so
posebno pri polaganji duže časa isred-
no redilne. Kila košta 4 Din i je má
v zalogi Kmetijska družba pri nas trgo-
vina Čeh i Gašpar v Soboti.

Dobro bi bilo, da bi sčasoma
začnoli v našoj krajini več lena povati
kak samo za domačo potrebuščino, tak
bi nam poleg drugoga tudi lenovo se-
me preci haska donášalo.

Ribja mela je posebno pripo-
ročliva za svinje. Ma v sebi 50% be-
lakovine i je teda petkrat tak redilna
kak otrobi, poleg toga pa má tudi 15%
fosforovokisloga vápna štiro je poseb-
ne za mle prase jako dobro.

Ribja mela se pomeša med svin-
sko jesti i to za male prasce do 10
tjednov stare do 3 dek na den za sta-
rejše 10 nego več kak 25 dek pa tudi
najbole močnim svinjam nesmimo da-
vati. Dobi se ta mela ravnotak v So-
boti v zalogi kmetijske družbe i pride
kila na 8 Din.

Kak dosegnemo obilno sadno letino?

Obilna sadna letina je za vsak-
šega kmeta — sadjara vroča žela.
Znáo pa, da se brez dela i trüdov
nikaj ne dosegne. Što šče da njeml
sadno drevje obilno rodi, je mora
tudi skrbno gojiti i skrbeti za njé.

Kak se mlado dreve goji, za to májo naši sadjarji že vno go knjig, pa tudi Novine so že precí pisale od toga. Znati moramo, da sadje prinese našoj krajini več milijon dinarov na leto i bi se tej milijoni ešče jako po nežili ci bi nikelko več skrbi i truda darovali našemi sadovenomi drevji. Zdaj je ravno čas, da opravimo pri drevji vse dela, štera so potrebna, prle kak drevje ozeleni. To je gnojenje, čiščenje i obrezovanje.

Drevje, štero je dobro gojeno i za štero dobro skrbimo, rodi vsakše leto. Dostokrat nam pa poleg vsej trudu i skrbi vničijo sledkar sad razni škodljivci sadnoga drevja, od šteri bomo v prišestni številka j nikelko več pisali, da spoznamo té sadne škodljivce i da se bomo znali tudi proti njim dobro braniti.

Penezi:

Ameriški dolar 56-75 Din., Čehoslovenska kruna 1-68 Din., Avstrijski šiling 8 Din., Vogrski pengő 9.73 Din., Nemška marka 13-53 Din., Taljanska lira 3 Din., Francuski frank 2-28 Din., Švicarski frank 10-93 Jugoslovanski dinar notira na švicarskoj borzi 9.13.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 320-370 Din., žito 290-310 Din., oves 250 Din., ječmen 260 Din., ku korica 220-245 Din., hajdina 300 Din., proso 200 Din.

Cene pšenici kak tudi žiti i kukorci so v zadnjem tje dni nikelko spadnole. Setva namreč po celoj državi že zdaj jako dobro kaže i obeta dobro mlino. Zato so že začnoli tisti, šteri leajo velke vnožine zrnja spravljenoga i so čakali visiki cen, svoje silje pomali tržiti. S tem je prišlo na plac vno go silja i cene nikelko kaplejo.

Živina: v Maribori: biki za klanje kg. 7-8 Din., krave za klanje 6-7 D., krave za klobase 4 5 D., mlada živina 7-7.50 Din., teoci 10-12.50 Din. Cena govedine: 10-17 Din., telotine 17-20 Din.

V Beč so lansko leto iz naše države zvozili 42.188 govenske živine i 209.477 svinj (od tej je bilo špohati 162.177, mesnati pa 47.300). Kak vidimo, nas lahko močno zadene, či se pogajanja za odavanje našo živine v Avstrijo razbijejo.

Svinje: V Maribori: prasci 7 do 9 tje dni 125-225 Din., prasci 3 do 4 mesece 225-400 Din. eden. Svinje kg. žive vage 10-12.50 Din., mrtva vaga kg. 16 do 18 Din.

Belice: na velko 75 p. do 1 D., na placi 1.- do 1.25 Din.

Mleko: na volko 1.25 do 2 D., na placi 2-50 Din.

Kože: V Ljubljani: polske lisice 240 do 480 Din., višre 600 do 720 Din., verovice simske 20 Din., divji savec 21 Din., jasec 50 do 55 Din., srna 22 Din., dihur (tor) 120 do 170 Din., divje mačke 60 do 70 Din.

Cene kozam so od lanskoga leta jako poskočile. Za edato sprejme kože velesejska pisarna v Ljubljani, kam se lahko tudi pošlejo.

KMETJE! POSESTNIKI!

ŽIVINOREJCI!

Očuvajte se nesreče!

Leto za letom vničijo bolezni na jezere govenske živine, konjov i svinj. Ves Vaš trud i napor dugi mesecov i let razpadne Stojezeri i milijoni penez ido v niko j. Vsej tej nesreči se lahko obvarjete, či zdravite svojo živino z

„Almaflorom“

najboljšim, najhitrejšem i najzaneslivejšim dnešnjim i v stojezero primeraj preizkušnim zdravilom.

„ALMAFLOR“ proti konjski koliki.
„ALMAFLOR“ proti napijanji pri govenskoj živini.

„LA FLEUR“ proti zvužganji prebavil pri govedi i proti zadržavanji mleka pri dojni kravaj.

„HALF“ proti svinjskoj vročini i varovalno sredstvo proti rdečici.

„URINOT“ proti krvavoj vodi i pri govedi i pri konjaj.

Niti eden pameten živinorejec i posestnik živine ne sme biti brez tej zdravil. Kak nede razmeten gospodar čakao, da njemi hiža pogori, i se komaj po tom zavaruje, tak tudi nede čakao, da njemi živina zbeteža, nego njoj bo že naprej dávao naša zdravila, zato, da njemi spoj ne zbeteža.

„Almaflor“

dobite v vsakšoj trgovini.

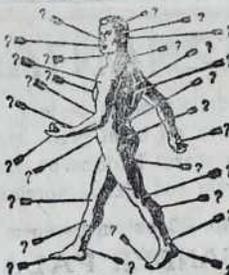
Cena škatulci z navodilom za vporabo je 40 Din.

Naša zdravila rabijo dnes že vsi živinorejci v Europi. Na jezero je priporočil i zahval. Pristna zdravila so samo s plombov. Edina zaloga za Jugoslavijo:

„GOVEDOMEDIKA“

Jugoslovanska razpošilalnica zdravil za govedo, konje i svinje iz lekarni pri S^r. ANTONU MARIBOR. Kopaljška ulica 11.

Vaše telo

rabi gojenje, da ostane zdravo. Za pravo gojitev tela je dober že od nigdašnji časov pravi Fellerov lepodišči „Elsafluid“. On pripela oslableno telo k novoj moči i svežosti, oživlja živce i ajačove mišice žile i dobro dene vsem delom tela.

Ribanje i mazanje z Elsafluidom pospešuje obtok krvi i tak vzdrži telo vsigdar odporno za delo. Pranje z Elsafluidom okrepi trdnost oč, miši živci i lehša bolečine. V zvužestnoj i notranjoj porabi da zanesljivo varstvo proti našasti, influenci, gripi, zgrabljivim boleznim i prehladi. Razredčen v vodi je dober za pranje grla i vüst. Več 30 let je priljubljen zavolo vno gostranske zvužestnoje i notranje vporabe, kak zanesljivo domače sredstvo i kozmetikum. Bogši je od Francuske vinovice.

Zahtevajte v lekarnaj i trgovinaj tudi v najmenši krajaj Fellerov pravi Elsafluid v poskusni glazkeci po 6 Din dvojni po 9 Din. ali špecialni po 26 Din. Če ne dobite pravoga, naročite naravnost po pošti i Vam pride pri več vkup falej. Po pošti pride 9 poskusni ali 6 dvojni ali 2 špecialni kautici 62 Din. 18 poskusni, 12 dvojni ali 4 špecialne 102 Din. 54 poskusni ali 36 dvojni ali 12 špecialni 250 Din.

Naslov jasno napišite: Lekarnar

EUGEN V. FELLER
Stubica Donja Centrala 146.
Hrvatska.

Kaj šteč rabite

za sebe za svojo rodbino, za svoj dom, za poklon, najdete v najbok šoj vrsti i za najfalejše ceniki s slikami, šteroga lahko dobite

ščista brezplačno.

V tom ceniki najdete vore, zlatino i srebrnino, jedilno orodje, žepne nože, škarje, šker, potrebščine za briti, glavnike, kefe, kuhinjske predmete, posode, itd. — Posebni oddelek je za odevko perilo, nogavice, rokavice, obuteo za moške, ženske, deco. — Nadale štopi tkanine i oddeljenje za toaletne predmete. — Posebno oddeljenje za glasbene instrumente. — Zahtevajte te cenik brezplačno od svetovne izvozne hiše.

H. SUTTNER, Ljubljana št. 945.

Odlikovani z zlato diplomom!

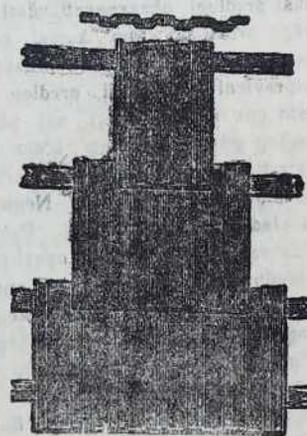
Prihranili bodete 40% na stavbenom lesi, meli te pa fal, lehk i dober pokriv, či pokrijete hišo z glasovito dvojno zarezno opeko

„BOHN“

Zahtevajte vzorec i ponudbe od parne pekarne

„BOHN“ Vinkovci

Pazite na znamko „Bohn“!

Patent „BOHN“ št. 253

Mali oglasi.

Naznanilo.

Veliki živinski in konjski selem se vrši dne 2. aprila v občini Cankova na veliko udeležbo vabi

Občinski Odbor.

K odaji.

Što šča kupiti jegnjedov les, ležeči ali toječi, za blanje, čakature in za vse drugo potrebo. Kupci naj se zglasijo pri MAJER JOŽEPI Satahovci št 26. a.

Službo dobi vrtnarica

za vrt z zelenjavo ali pa tudi d klabi se konči malo rasmi na vrtno delo. Javit se je na POSREDOVALNICI DELA v Murški Soboti.

ODA SE POSESTVO

Lepa, nova zidana hiža, podobna vili, štale i vsi gospodarski objekti popolnoma novi lepi sadovnjak, šteri da 8 polovnjakov sadjevca, 6 pligov zemle poleg velke poti i železnice, oddaljeno pol vore od trga Gornje Radgonje. Vse se z vsem vkup oda včas i 120.000 Din. Polovica se mora včas i plačati, druga polovica pa po dogovori. Što želej kupiti, naj se zglati pri g.

Franc Klemen

pos. ŠRATOVCI pošta SLATINA RADENCI št. 25.

Prle kak se odločite s kem te streho pokrivali, poglednite si cementni falccigeo pri RATKOLI v Murški Soboti.

Odam hižo

s črepom pokrito, v dobrem stani i na lepom mestu. Poleg je sadovnjak. Hiža je pripravna za vsakoga, cena 30.000 Din či se včas i plača, se nikelko popusti. Zglati se je do 1. aprila pri JANKO BUDJA, Bunčani p. Križevci pri Ljutomeru.

Vsakovrsne sirove in svinjske kože

kupuje

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murška Sobotka

Cerkvena ulica 191.